

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

WO-BACHELOR

B LERARENOPLEIDING OPEN UNIVERSITEIT

Open Universiteit

BEKNOPT ADVIESRAPPORT

21 MAART 2024

1 Kwaliteitstoets

De toets nieuwe opleiding is een kwaliteitstoets. Een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een *plan*beoordeling. Een panel van deskundigen toets de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen 'peers' vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. De inhoud van de opleiding, de toetsing en de studeerbaarheid komen expliciet aan de orde.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) neemt een accreditatiebesluit op basis van het paneladvies. Dit besluit kan positief, positief onder voorwaarden of negatief zijn. Als het besluit positief of positief onder voorwaarden is, mag de nieuwe opleiding starten. De instelling heeft daarmee het recht om een wettelijk erkend diploma af te geven aan studenten die de opleiding voltooien.

Dit beknopte adviesrapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de toetsing door het panel. Een volledig adviesrapport met de bevindingen en overwegingen van het panel is ook beschikbaar. Op basis van het volledige rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. De NVAO publiceert beide rapporten op haar website.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvaonet.nl.

2 Panel

Samenstelling

- Drs. Liesbeth van den Berg-Hardenbol (voorzitter), voorzitter College van Bestuur Skobos, primair onderwijs;
- Prof. dr. Jo Tondeur (lid), onderwijstechnoloog en lerarenopleider aan de Vrije Universiteit Brussel, assistant professor Vrije Universiteit Brussel (Teacher Education Department) en gastdocent aan de Universiteit Gent;
- Prof. dr. A.M.T. (Anna) Bosman (lid), hoogleraar pedagogische wetenschappen van primair onderwijs aan de Radboud Universiteit;
- Dr. G.W.C.M. (Erna) van Hest (lid), programmamanager valorisatie Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam;
- Guus Verweij (student-lid), student wo-bachelor Civil Engineering aan University of Twente en minor Leren Lesgeven bij Eetty Hillesum Lyceum/University of Twente.

Ondersteuning

Carlijn Braam (secretaris)

Thomas de Bruijn (NVAO beleidsmedewerker en procescoördinator)

Locatiebezoek

Heerlen, 22 februari 2024

¹ European Credits

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de wo-opleiding B Lerarenopleiding van de Open Universiteit. De beoogde lerarenopleiding (LOU) omvat 180 EC en wordt in deeltijd aangeboden. Na afronding van de opleiding zijn studenten bevoegd leerkracht primair onderwijs.

Studenten worden opgeleid tot academisch leerkracht primair onderwijs en doen daarbij wetenschappelijk onderbouwde onderwijskundige kennis, vaardigheden en attitudes op. Afgestudeerden zullen breed inzetbaar zijn en kunnen zowel in de klas als klasoverstijgend aan het werk. Het panel vindt het academische bachelorniveau van de opleiding duidelijk herkenbaar, waarbij de opgeleide leerkracht voldoet aan de wettelijke bekwaamheidseisen voor leraar primair onderwijs en als generalist een meerwaarde kan bieden die door het werkveld wordt gezien. Het werkveld is vanaf het begin meegenomen in de ontwikkeling van de opleiding, waardoor er een nauwe aansluiting mogelijk wordt gemaakt bij de praktijk.

De opleiding is ingericht op studeren in deeltijd, met aandacht voor eerder verworven competenties (EVC's) en een hoge mate van flexibiliteit. Hiermee richt de opleiding zich op een nieuwe, brede doelgroep van volwassen professionals. Het panel waardeert het zorgvuldige selectieproces dat voor de opleiding is ontworpen. Door de flexibele opzet kunnen studenten de opleiding in hun eigen tempo en op afstand volgen. De afzonderlijke cursussen vormen volgens het panel een samenhangend geheel en werken toe naar het beoogde eindniveau. De ontwikkeling van studenten wordt bijgehouden in een e-portfolio, waarvan de student eigenaar is. Met het oog op de flexibele opzet van het programma vraagt het panel wel aandacht voor de groepsvorming bij de studenten, de continuïteit in hun ontwikkeling wat de opeenvolging van de stages betreft en de integratie tussen theoretische cursussen en de praktijk c.q. stage.

De opleiding kent een gemotiveerd, professioneel en ontwikkelingsgericht team dat begeleiding op maat biedt, gedurende alle fasen van de opleiding. De stages in drie fasen vormen een belangrijk onderdeel van de opleiding en zorgen voor de koppeling tussen theorie en praktijk. In de eerste fase verkent de student de onderwijspraktijk via opdrachten. In de tweede fase doen studenten ervaring op in het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van lessen in zowel de onder-, midden- en bovenbouw. In de derde fase geven de studenten zelfstandig les. Tijdens de stages ontvangen de studenten intensieve begeleiding op de stageschool en vanuit de OU. Bovendien zijn er maandelijkse intervisiemomenten zodat studenten van elkaar kunnen leren. De opleiding sluit aan bij bestaande netwerken van scholen rondom Samen Opleiden en Professionaliseren. Aan de stageplekken zijn bepaalde kwaliteitseisen verbonden wat begeleiding en niveau betreft. Het panel geeft mee om de kwaliteit van de stages goed in het oog te houden bij het verder uitbouwen van het stagenetwerk. Daarnaast beveelt het panel aan om ervoor te zorgen dat er heldere criteria worden uitgewerkt waar opleidingsplekken en werk- en schoolopleiders aan moeten voldoen.

De toetsing in de opleiding kent een heldere opzet, met duidelijke criteria voor studenten. Positief is ook hoe de toetsing het leerproces ondersteunt, met de mogelijkheid voor studenten om persoonlijke accenten te leggen bij onder meer het afstudeerproject. Bij dit project kan de student kiezen voor een onderwijskundig ontwerp, een adviesrapport of onderzoeksverslag. Het afstuderen bestaat uit de afgeronde en beoordeelde stage en het afstudeerwerk dat meer theoretisch van aard is.

Op basis van de gesprekken met de opleidingsvertegenwoordigers constateert het panel dat het programma studenten in staat stelt om de vereiste vaardigheden te verwerven en te voldoen aan de wettelijke bekwaamheidseisen voor leraar primair onderwijs om op bachelorniveau af te studeren.

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Aansluiting bij het werkveld – de opleiding is in nauwe samenspraak met het (regionale) werkveld ontwikkeld en biedt een actieve koppeling tussen theorie en praktijk. Het werkveld ziet graag academische afgestudeerden instromen die breed inzetbaar zijn.

2. Flexibele opzet – doordat de opleiding op afstand en in deeltijd gevolgd kan worden, spreekt de opleiding een nieuwe doelgroep van volwassen professionals aan. De inrichting van het academisch jaar in vier kwartielen ondersteunt de studeerbaarheid.
3. Zorgvuldig selectieproces – via een toets voorafgaand aan de opleiding en een verplichte introductie cursus kijkt men per student of de opleiding een goede match is en stelt een gepersonaliseerd studietraject samen, rekening houdend met eventuele vrijstellingen. Deze selectie en het bindend studieadvies (beperkt tot de rekentoets Wiscat) in het eerste jaar vormen de basis voor een maatwerktraject tijdens de gehele opleiding.
4. Deskundig docententeam – het multidisciplinaire opleidingsteam verenigt veel deskundigheid en is zeer ontwikkelingsgericht.
5. Professionele leergemeenschap – er is veel aandacht voor de professionalisering en didactische scholing van docenten, en de afstemming tussen docenten. Daarnaast zet de opleiding in op kennisuitwisseling met de opleidingscholen.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Beroepsrollen – zet vooral in op de academisch leerkracht primair onderwijs en minder op de vijf beroepsrollen van de hybride leerkracht, die immers vooral impliciet terugkomen in het curriculum.
2. Groepsvorming en intervisie studenten – met het oog op de flexibele opzet van de opleiding: creëer voldoende mogelijkheden voor groepsvorming, intervisie en kennisdeling tussen studenten.
3. Continue ontwikkeling – houd aandacht voor continuïteit in de praktische ontwikkeling van de student en de actualiteit van opgedane kennis en ervaring, door bijvoorbeeld een maximale pauze tussen stages te betrachten.
4. *Teach as you preach* – versterk de praktische vakdidactische kennis binnen het opleidingsteam en benut de (online) leeromgeving om de doelen van de opleiding in collaboratief onderwijs verder te concretiseren.
5. Criteria stages – sluit verder aan bij de bestaande landelijke netwerken voor opleidingscholen en werk heldere criteria uit waar opleidingsplekken en werk- en schoolopleiders aan moeten voldoen, met het oog op een goede begeleiding en beoordeling.

6 Hoe gaat het verder?

De NVAO neemt een accreditatiebesluit nieuwe opleiding op basis van het volledige adviesrapport van het panel. Dit besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar. Voor een accreditatiebesluit onder voorwaarden gelden andere bepalingen. Na accreditatie valt de nieuwe opleiding onder de gewone accreditatieprocedure voor bestaande opleidingen. De NVAO publiceert het besluit samen met het volledige rapport en deze beknopte versie ervan op haar website.²

Het interne systeem van kwaliteitszorg van de universiteit of hogeschool voorziet in passende vervolgcacties die verzekeren dat de instelling de eigen visie op goed onderwijs realiseert. Een belangrijke bijdrage leveren de onderwijsvisitaties van opleidingen en diverse tussentijdse ‘peer reviews’. Bij de volgende visitatie zal de opleiding

² <https://www.nvao.net.nl/besluiten>

terugkoppelen over wat zij met de aanbevelingen van het panel heeft gedaan. Deze verbeteracties krijgen ook een plek in het volgende adviesrapport. Meer informatie daarover op de website van de instelling.³

7 Summary

The outcome of the initial accreditation of the part-time academic bachelor's programme B Lerarenopleiding Open Universiteit is positive. The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (NVAO) organised a peer review and convened a panel of experts who visited the institution in Heerlen on 22 February 2024. After graduating, students will be qualified as teachers in primary education in the Netherlands.

Students are educated as academic primary school teachers, gaining scientifically-based educational knowledge, skills and attitudes. Graduates will be broadly employable and can work both in the classroom and across classrooms. The panel finds the academic bachelor's level of the programme clearly identifiable, with graduates meeting the statutory competency requirements for primary school teachers. They can offer added value as a generalist. This value is recognized by the field, which has been involved in the development of the programme in all stages, allowing a close connection to practice.

The programme is designed for part-time study, with attention to previously acquired competencies and a high degree of flexibility. In doing so, the programme targets a new, broad audience of adult professionals. The panel appreciates the careful selection process designed for the programme. The flexible format allows students to follow courses remotely and at their own pace. According to the panel, the individual courses form a cohesive whole and work toward the intended final level. Student development is tracked in an e-portfolio, which is managed by the student. In view of the flexible structure of the programme, the panel does draw attention to group formation among students, continuity in their development in terms of the sequence of internships, and the integration between theoretical courses and practice or internship.

The programme has a motivated, professional and development-oriented team, which provides customized guidance throughout the programme. The three phases of the internship are an important part of the programme and provide the link between theory and practice. In the first phase, students explore teaching practice through assignments. In the second phase, students gain experience in designing, implementing and evaluating lessons in both the lower, middle and upper grades. In the third phase, students teach independently. During the internships, students receive intensive supervision at the internship school and from the OU. In addition, there are monthly intervention moments so that students can learn from each other. The programme will join existing networks of schools around collaborative training and professionalization. There are certain quality requirements attached to the internships in terms of supervision and level. The panel suggests keeping a close eye on the quality of internships when further developing the internship networks. In addition, the panel recommends ensuring that clear criteria are developed for internship schools and educators at work and at school.

Assessment in the programme has a clear design, with transparent criteria for students. Another positive aspect is how the assessment supports the learning process, with the opportunity for students to place personal emphasis on such things as the final project. For this project, students can choose to do an educational design, an advisory report or research paper. Graduation consists of the completed and assessed internship and the thesis work, which is more theoretical in nature.

Based on the interviews with programme representatives, the panel finds that the programme enables students to acquire the required skills and meet the statutory competency requirements for primary school teachers, to graduate at the bachelor's level.

³ <https://www.ou.nl/>

Further information about NVAO and the quality assurance system in the Netherlands can be found on www.nvao.net. For more information on Open Universiteit see the university's website.⁴

⁴ <https://www.ou.nl/en/>

Het beknopte adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de beperkte toetsing van de nieuwe opleiding B Lerarenopleiding Open Universiteit van de Open Universiteit

Aanvraagnummer: AV-2062

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvaio.net
www.nvaio.net